

Uchwała Nr 111
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 22 listopada 2017 roku

w sprawie zmian w działaniu „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, w poddziałaniu „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” w typie operacji „Premie dla młodych rolników”, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozytywnie opiniuje zmiany w działaniu „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”, w poddziałaniu „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” w typie operacji „Premie dla młodych rolników”, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 będących bezpośrednią konsekwencją dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

PODSEKRETAŹ STANU

Ryszard Zarudzki

Działanie	Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej
Poddziałanie	6.1 „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników”
Typ operacji	Premie dla młodych rolników
Strony	266-268

Rodzaj zmiany:

Zmiana opisu działania w części:

- 1) Tabela 8.2.6.3.1.2. Rodzaj wsparcia

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Pomoc ma formę premii.

Pomoc wypłacana jest w dwóch ratach: pierwsza rata w wysokości 80% kwoty pomocy, druga rata w wysokości 20% kwoty pomocy.

Pierwsza i druga rata zostaną wypłacone maksymalnie w ciągu 5 lat od przyznania pomocy.

Pierwsza rata zostanie wypłacona po spełnieniu przez beneficjenta, w terminie 9 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, warunków z zastrzeżeniem dopełnienia których została wydana ww. decyzja.

Druga rata będzie wypłacana po realizacji biznesplanu.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Pomoc ma formę premii.

Pomoc wypłacana jest w dwóch ratach: pierwsza rata w wysokości 80% kwoty pomocy , druga rata w wysokości 20% kwoty pomocy.

Pierwsza rata zostanie wypłacona po spełnieniu przez beneficjenta, najpóźniej w terminie 9 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, warunków z zastrzeżeniem dopełnienia których została wydana ww. decyzja.

Druga rata będzie wypłacana po realizacji biznesplanu.

- 2) Tabela: 8.2.6.3.1.4. Beneficjenci:

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

Osoba ubiegająca się o przyznanie pomocy powinna rozpocząć urządzenie gospodarstwa rolnego przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, lecz nie wcześniej niż w okresie 18 miesięcy przed jego złożeniem. Urządzenie gospodarstwa rozpoczyna się z dniem, gdy osoba ubiegająca się o przyznanie pomocy stała się właścicielem lub objęła w posiadanie gospodarstwo rolne o powierzchni co najmniej 1 ha użytków rolnych, a kończy się z dniem zakończenia realizacji biznesplanu.

Rozpoczęcie prowadzenia działalności w gospodarstwie rolnym jako kierujący następuje w trakcie urządzania gospodarstwa.

Osoba ubiegająca się o przyznanie pomocy przed dniem rozpoczęcia urządzania gospodarstwa nie dokonała żadnej z poniższych czynności:

- zgłoszenie zwierząt gospodarskich do rejestru w celu prowadzenia działalności rolniczej,
- wystąpienie o płatności bezpośrednie,
- wystąpienie o pomoc finansową dla rolników w ramach programów UE lub pomocy krajowej,
- prowadzenie działu specjalnego produkcji rolnej.

W wyjątkowych przypadkach określone czynności mogą być dokonane przed dniem rozpoczęcia urządzania gospodarstwa.

Jeżeli właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego o powierzchni co najmniej 1 ha użytków rolnych stała się:

1) osoba niepełnoletnia - za dzień rozpoczęcia urządzania gospodarstwa uznaje się dzień uzyskania przez tę osobę pełnoletniości;

2) osoba fizyczna w wyniku dziedziczenia - za dzień rozpoczęcia urządzania gospodarstwa uznaje się dzień stwierdzenia nabycia spadku albo poświadczenia dziedziczenia.

(...)

W przypadku małżonków premię może otrzymać tylko jedno z nich, niezależnie od tego, czy prowadzą wspólne gospodarstwo, czy odrębne gospodarstwa, przy czym małżonek młodego rolnika w szczególności:

- nie rozpoczął urządzania gospodarstwa wcześniej niż w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy przez młodego rolnika,

- przed dniem rozpoczęcia urządzania gospodarstwa nie dokonał czynności w zakresie zgłoszenia zwierząt gospodarskich do rejestru w celu prowadzenia działalności rolniczej, wystąpienia o płatności bezpośrednie, prowadzenia działu specjalnego produkcji rolnej lub wystąpienia o pomoc finansową dla rolników w ramach programów UE lub pomocy krajowej, z wyłączeniem przypadków szczególnych przewidzianych dla osób ubiegających się o przyznanie pomocy,

- nie otrzymał premii w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

Osoba ubiegająca się o przyznanie pomocy powinna rozpocząć **działalność w gospodarstwie rolnym** przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, lecz nie wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed jego złożeniem. **Prowadzenie działalności w gospodarstwie rozpoczyna się co do zasady z dniem, gdy osoba ubiegająca się o przyznanie pomocy stała się właścicielem lub objęła w posiadanie gospodarstwo rolne o powierzchni co najmniej 1 ha użytków rolnych.**

W uzasadnionych przypadkach, gdy wystąpią okoliczności świadczące o tym, że mimo stania się właścicielem lub objęcia w posiadanie gospodarstwa, osoba ta nie prowadzi działalności w gospodarstwie, czynności w szczególności takie jak określono poniżej, mogą wyznaczyć późniejszą datę rozpoczęcia działalności w gospodarstwie:

- zgłoszenie zwierząt gospodarskich do rejestru w celu prowadzenia działalności rolniczej,
- wystąpienie o płatności bezpośrednie,
- wystąpienie o pomoc finansową dla rolników w ramach programów UE lub pomocy krajowej,
- prowadzenie działu specjalnego produkcji rolnej.

Osoba ubiegająca się o przyznanie pomocy - przed dniem rozpoczęcia działalności w gospodarstwie nie dokonała żadnej z powyższych czynności.

(...)

W przypadku małżonków premię może otrzymać tylko jedno z nich, niezależnie od tego, czy prowadzą wspólne gospodarstwo, czy odrębne gospodarstwa, przy czym małżonek młodego rolnika w szczególności:

- nie rozpoczął działalności w gospodarstwie wcześniej niż w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy przez młodego rolnika,
- przed dniem rozpoczęcia działalności w gospodarstwie nie dokonał czynności w zakresie zgłoszenia zwierząt gospodarskich do rejestru w celu prowadzenia działalności rolniczej, wystąpienia o płatności bezpośrednie, prowadzenia działu specjalnego produkcji rolnej lub wystąpienia o pomoc finansową dla rolników w ramach programów UE lub pomocy krajowej,
- nie otrzymał premii w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” PROW 2007-2013.

1. Przepis zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 11 lit. b ppkt. ii rozporządzenia 1305/2013

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

22.11.2017 r.

3. Uzasadnienie proponowanych zmian.

ad I

Propozycja usunięcia zapisu wynika ze zmian w przepisach rozporządzenia 1305/2013 uzgodnionych w ramach pakietu Omnibus. Jedną z zmian dotyczy usunięcia z art. 19 ust. 5 rozporządzenia, odnoszącego się do kwestii wypłaty rat premii, maksymalnego okresu, w ciągu którego raty powinny zostać wypłacone.

ad II

Proponowane zmiany mają na celu wydłużenie maksymalnego terminu na złożenie wniosku o przyznanie premii dla młodych rolników, liczonego od dnia rozpoczęcia działalności w gospodarstwie, z 18 miesięcy do 24 miesięcy. Ww. zmiana wynika ze zmiany wprowadzonej w art. 19 ust. 4 rozporządzenia 1305/2013 w ramach pakietu Omnibus, zgodnie z którą

wniosek o przyznanie premii dla młodego rolnika powinien być złożony najpóźniej w ciągu 24 miesięcy po dacie rozpoczęcia działalności w gospodarstwie.

Ponadto, proponowane zmiany mają na celu umożliwienie przyznania pomocy finansowej osobom, które stały się właścicielami lub weszły w posiadanie nieruchomości rolnej o powierzchni o użytków rolnych co najmniej 1 ha wcześniej niż w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy w ramach „Premii dla młodych rolników”, ale faktycznie działalność rolniczą w gospodarstwie rozpoczęły po dniu nabycia czy wejścia w posiadanie nieruchomości rolnej, (tj. w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia tego wniosku), a w okresie wcześniejszym, formalnie będąc właścicielami lub posiadaczami nieruchomości rolnej, nie dokonały żadnej z czynności świadczącej o prowadzeniu działalności rolniczej. W okresie tym gospodarstwo mogło być prowadzone przez osobę trzecią, która m.in. występowała o płatności bezpośrednie lub o pomoc finansową dla rolników w ramach programów UE lub pomocy krajowej, figurowała w rejestrze zwierząt gospodarskich czy opłacała podatek dochodowy z tytułu prowadzenia działu specjalnego produkcji rolnej.

Proponowane podejście jest zgodne z utrwalającą się linią orzecniczą sądów administracyjnych w Polsce, zgodnie z którą samo bycie właścicielem czy posiadanie gospodarstwa nie wystarczy, aby można było uznać, iż ktoś faktycznie prowadzi gospodarstwo. Prowadzenie gospodarstwa wiąże się bowiem z rzeczywistym władaniem gospodarstwem, a nie posiadaniem tytułem prawnym do nieruchomości rolnej.

Ww. orzecznictwo wskazuje również na konieczność zastąpienia terminu „rozpoczęcie urządzania gospodarstwa” pojęciem „rozpoczęcie działalności w gospodarstwie”, ze względu na to, że w polskiej wersji językowej rozporządzenia 1305/2013 pojęcie „urządzania gospodarstwa” w ogóle nie występuje. Ponadto, jak pokazują dotychczasowe doświadczenia, pojęcie „rozpoczęcia urządzania gospodarstwa”, zdefiniowane poprzez stanie się właścicielem lub wejście w posiadanie gospodarstwa o powierzchni co najmniej 1 ha UR, jest pojęciem sztucznym. Takie podejście wykluczyło bowiem z możliwości uzyskania premii dla młodych rolników wiele osób, które będąc właścicielami/ posiadaczami nieruchomości rolnej w rzeczywistości gospodarstwa nie prowadziły. Sądy administracyjne stoją na stanowisku, iż zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, sprawy indywidualne dotyczące przyznania pomocy w ramach przedmiotowego typu operacji powinny być rozpatrywane m.in. w oparciu o dowody przedstawione przez stronę (wnioskodawcę), w tym przypadku m.in. dokumenty potwierdzające datę faktycznego rozpoczęcia działalności rolniczej.

Ww. podejście nie jest sprzeczne z celem szczegółowym działania, jakim jest ułatwianie wejścia rolników posiadających odpowiednie umiejętności do sektora rolnictwa, a w szczególności wymiana pokoleń.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Efektem wprowadzonych zmian będzie poszerzenie grupy potencjalnych wnioskodawców o osoby, które stały się właścicielami/ weszły w posiadanie gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha wcześniej niż w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy w ramach „Premii dla młodych rolników”, ale faktycznie działalność rolniczą w gospodarstwie rozpoczęły po dniu nabycia czy wejścia w posiadanie nieruchomości rolnej, tj. w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia tego wniosku

Grupa potencjalnych beneficjentów zostanie rozszerzona także ze względu na wydłużenie maksymalnego terminu na złożenie wniosku o przyznanie premii dla młodych rolników, liczonego od dnia rozpoczęcia działalności w gospodarstwie, z 18 miesięcy do 24 miesięcy.

Efektem proponowanej zmiany będzie zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw prowadzonych przez ww. młodych rolników.

5. Wpływ na zmianę wskaźników:

Zaproponowane zmiany nie będą miały wpływu na wartości wskaźników zawartych w rozdziale 11 Programu „Plan wskaźników” oraz w rozdziale 7 „Opis ram wykonania”.

6. Wpływ na Umowę Partnerstwa:

Nie dotyczy

7. Powiązanie z Umową Partnerstwa:

Nie dotyczy